

1. KONSULTASJONSMØTE 05.03.04 - REFERAT

Saksnr.: 04/618

Tilstede: *Fra staten:*
Kommunal- og regionalminister Erna Solberg, statssekretær Frank Jenssen (KRD), statssekretær Harald Solberg (FIN).

Fra Kommunenes Sentralforbund:
Leder Halvdan Skard, Odd Arild Kvaløy, Oddleif Olavsen, Bjørg Tysdal Moe, Ulf Leirstein, Matz Sandman.

Dato: 5. mars 2004, kl.1400 – 1600 i R5

Møteleder: Statsråd Erna Solberg

Referent: Mari Jacobsen, KRD

1. Konsultasjonsmøtet

KRD ønsket velkommen til møtet. Det ble vist til innkallingen og det utsendte materialet som var forberedt av administrasjonen.

Hovedfokus for møtet er rammene for kommuneopplegget i neste års satsbudsjett. Temaene er en foreløpig drøfting av den økonomiske situasjonen i kommunesektoren, demografi, inntektsmuligheter, effektivisering, sammensetningen av kommunesektorens inntekter og utgifter og generelle synspunkter på kommuneopplegget i neste års statsbudsjett. Formålet er å komme så godt som mulig frem til en felles forståelse av den faktiske situasjonen for kommunesektoren.

KS viste til at KS - delegasjonen var endret siden sist, og presenterte medlemmene i KS-arbeidsutvalg og Rådmannsutvalgets leder.

Partene sluttet seg til arbeidsgruppens forslag til forbedringer og forenklinger av organiseringen av konsultasjonsordningen.

2. Demografisk utvikling

Se omtale i materialet.

3. Den økonomiske situasjonen i kommunesektoren

Se omtale i materialet.

4. Om langsiktig plan /tiltak for oppretting av ubalansen i kommuneøkonomien

KS viste til forslaget om et samarbeid mellom staten og kommunesektoren om styrking av kommuneøkonomien over tre år, og spurte om det er mulig for regjeringen å gå inn i et slikt samarbeid. **KS** sa at medlemmene støtter **KS**' arbeid med en slik plan, og viste til budsjettundersøkelse for 2004 og regnskapsundersøkelsen for 2003, hvor det går fram at flere kommuner planlegger reduksjon i tjenestetilbudet.

KRD uttrykte forståelse for **KS** sine ambisjoner om en klar plan for rask balanse i kommuneøkonomien, men viste til at den demografiske utviklingen vil påvirke kommunesektorens utgifter de tre neste årene. **KRD** viste videre til kostnadene knyttet til barnehageforliket. **KRD** sa på denne bakgrunn at bindingene vil begrense rommet for vekst i frie inntekter i 2005. **KRD** pekte også på behovet for bred politisk enighet knyttet til en slik plan, og at enighet om en plan fordrer forpliktelse fra et flertall på Stortinget. **KRD** sa at regjeringen ikke kan inngå økonomiske forpliktelser uten støtte fra et flertall på Stortinget.

FIN viste til at statsbudsjettet vedtas for ett år av gangen, og at Stortinget ikke kan vedta en ramme for de frie inntektene som er bindende for mer enn ett år. **FIN** pekte videre på problemer knyttet til at en treårig plan vil gå over i neste stortingsperiode. **FIN** etterlyste også en beskrivelse av hvilke muligheter **KS** har når det gjelder å forplikte sine medlemmer i forbindelse med en slik plan.

KS uttrykte forståelse for dilemmaene som knytter seg til en plan, og sa at **KS** er innstilt på å arbeide videre med spørsmålet om hvordan medlemmene kan forplikte seg i forhold til en slik plan. **KS** nevnte for sin del blant annet muligheten for å ta inn i kommuneloven at kommunene skal budsjettere med et netto driftsresultat på 3 pst. som ett av flere alternativer.

KRD sa at de vil ta med seg spørsmålet om en plan i det videre budsjettarbeidet. **KRD** sa videre at administrasjonen godt kan arbeide videre med å utvikle en felles forståelse knyttet til oppretting av ubalansen, men at en tar hensyn til den forutsetning at en eventuell plan fordrer forpliktelse fra et flertall på Stortinget. **KRD** nevnte muligheten for å arbeide videre med å utvikle skisser som ev. kunne beskrives for Stortinget. Partene var enige om å arbeide videre på administrativt nivå fram mot 2. konsultasjonsmøte med ulike skisser knyttet til en plan for oppretting av den økonomiske ubalansen.

5 Andre innspill fra KS

Barnehage

KS uttrykte bekymring for at kommunene ikke skal få sine utgifter dekket, og ba om at regjeringen fortsatt må ha fokus på dette.

Forenkling

KS pekte på viktigheten av regelverksforenkling, og uttrykte et ønske om at temaet ev. tas opp på 3. konsultasjonsmøte.

KRD viste til arbeidet som allerede er gjort når det gjelder eksisterende regelverk. Partene var enige om at fokus bør rettes mot fremtidig regelverk og revisjon av eksisterende lover og regelverk. Departementet nevnte fem lovområder som er under bearbeidelse: barnehage-, opplærings-, alkohol-, kommunehelsetjeneste- og sosialtjenesteloven.

Skatteanslag

KS uttrykte bekymring for forutsetningene for skatteanslaget for 2004, og ba om at det opprettes en ordning hvor regjeringen inneholder en uttalelse fra Teknisk Beregningsutvalg (TBU) om skatteanslag i statsbudsjettet.

FIN viste til notatet fra TBU om den økonomiske situasjonen i kommunesektoren, hvor partene var enige om at usikkerhetsmomentene knyttet til skatteanslaget ikke entydig trekker i retning av skattesvikt.

KRD sa at det alltid vil være usikkerhet knyttet til skatteanslag, og understreket at FINs prognoser ikke er politiske. **KRD** sa videre at TBU ikke er sammensatt for å komme med makroøkonomiske anslag når det gjelder skatt, og at det uansett vil være uaktuelt for **KRD** å legge andre enn FINs analyser til grunn.

Med hensyn til spørsmålet om hyppigere skatteanslag, for eksempel i august/september sa **KRD** at de vil be Finansdepartementet se nærmere på muligheten for dette.

Administrasjonen ble på bakgrunn av møtet bedt om å utarbeide forslag til omforent tekst på enkelte punkter i materialet.

KS politiske prioriteringer ble omdelt og redegjort for i møtet, se vedlegg til materialet.